

## ΕΝ ΚΑΤΑΣΤΙΚΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΟΥ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

**Π**ΕΡΙΕΡΓΟΝ, ἀνεξερεύνητον, ἀλλὰ καὶ σπανιώτατον εἶδος φιλολογίας δύνανται ν' ἀποτελέσωσι τὰ κατὰστιχα διαφόρων Καλογήρων, οἵτινες διαπλέοντες θαλάσσας καὶ διατρέχοντες βουνὰ καὶ δάση καὶ ἐρήμους, συλλέγουσι ἐράνους παρὰ τῶν διαφόρων πιστῶν χάριν τῆς Μονῆς των καὶ ἐπιστρέφουσι ἀποκομίζοντες τοὺς θησαυροὺς των καὶ διδόντες ἀκριβέστατον λόγον τῶν ἐωσοληψιῶν αὐτῶν. Φυσικὸν εἶνε τὰ κατὰστιχα ταῦτα μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ταξειδιωτῶν νὰ μὴ διατηρῶνται, καὶ διατηρούμενα—εἰς ἀθλίαν φυσικῶς κατάστασιν—νὰ μὴ μελετῶνται· διὰ τοῦτο καταντῶσι σπάνια. Καὶ ἐν τούτοις περιέχουσι ταῦτα πλὴν τῶν ἐστερημένων γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος λογαριασμῶν καὶ ἱστορικῆς καὶ τοπογραφικῆς ἰδίως πληροφορίας, ἀλλὰ καὶ φιλολογικὴν ὕλην διὰ τὸν μελετητὴν τῶν διαφόρων ἀνθρωπίνων φυσιογνωμιῶν.

Περисώθη εἰς χεῖρας ἡμῶν ἐν τοιοῦτον κατὰστιχον, μουχλιασμένον· κόκκινον δέρμα τὸ περιβάλλει καὶ κόκκινη δερματίνη λωρὶς τὸ περιδένει.

Ἀνοίγομεν τὸ ἐξώφυλλον καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καταστήχου.

Ἰδοὺ τὴν πρῶτον ἀπαντῶμεν :

α 1812 Ἀπριλλίου 8. Καὶ τότε σὺν τοῖς ἄλλοις κτῆμα πέφυκεν καὶ τοῦ Γρηγορίου Σιναΐτου καὶ Ἀθηναίου. Συνεδείξατο τοῦ πρωτοσυγγέλου Κυρ Ἀγαθαγγέλου Σιναΐτου».

Ἐν τῷ καταστήχῳ εὐρίσκομεν καὶ τὰ τῆς πρώτης μεταβάσεώς του εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Σινᾶ.

— 1810 Μαρτίου 15 ἡμέρα Τετράδη.

«Ἐφυγα ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ ἐκατευοδόθην εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν Ἀπριλλίου 1. Ἐπειτα ἐπαρκαρίσθην ἀπὸ Ἀλεξάνδρειαν εἰς τὸν Νεῖλον ποταμὸν καὶ ἐλιμενίσθημεν εἰς Αἴγυπτον λεγόμενον Μισίρι 9. Εἰς τὸ αὐτὸ ἔτος ἐδι-  
ορίσθην διὰ τὸ ταξειδίον τῆς Λάρισσας. Λοιπὸν ἔφυγα ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον Αὐγούστου 2 καὶ ἐλιμενίσθημεν εἰς τὸ ἡμέτερον μετόχιον ἐν Τυρνάβῳ Ὀκτωβρίου 3. Διὰ τοῦτο γράφω εἰς ἐνθύμησιν».

Γρηγόριος Ἱερομόναχος Σιναΐτης Ἀθηναῖος.

\* \*  
\*

«Ὡς γνωρίσωμεν τώρα τὸν Γρηγόριον καὶ ὡς φιλόλογον.

Ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι ἔχει ἐπὶ κλησιν ἰδιόχειρον «*Ἀ-  
πασι τοῖς Εὐσεβέσι Χριστιανοῖς*»· αὕτη ἔχει τὸ ἰδιαίτε-  
ρον χαρακτηριστικόν, ὅτι εἶναι ἔμμετρος!

Ἰδοὺ αὕτη.

«Ἐλεος ὧστε ἀδελφοί ἐν τῷ μοναστηρίῳ  
ποῦ οἱ πατέρες πάντοτε δουλεύουν τῷ κυρίῳ.

Ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκονται ἅπαντες καθ' ἡμέραν  
δέησιν κάμνουν ἐκτενῶς νυκτὸς καὶ ἂψ ἑσπέραν  
Νά σᾶς φυλάττῃ ὑγιεῖς τέκνα καὶ τοὺς πατέρας  
καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς ὁμοῦ καὶ τὰς μητέρας  
Ποῦ κατοικοῦν στήν ἔρημον μετὰ σκληραγωγίας  
καὶ δέχοντ' ἀπ' τοὺς Ἀραβας μυρίας τυραννίας.

Ὅσοι παρέχουν εὐμενῶς σ' αὐτοὺς τοὺς ἐρημίτας  
ὁσίους τε καὶ ἀσκητάς καὶ τοῦ κυρίου θύτας  
ἀνταποδίδει ὁ Θεὸς διὰ αὐτῶν προσθεΐαις

τῶν εὐσεβῶν τῶν χριστιανῶν ταῖς χάριταις μυρίαις.

Ὅστις δὲ θέλει νὰ σωθῇ ἅς μὴν ἀκηδιάσῃ  
ἅς δώσῃ πλοῦτον περισσόν κι' ἅς μὴν τὸν λογαριάσῃ

Δώσατε ἅπαντες ἐδῶ, ἐν τῷ παρόντι βίῳ

ἵνα ἀξιωθείτε ζωῆς τῆς αἰωνίου.

Εἰς τὴν ἀμέσως δ' ἐπομένην σελίδα ἔπεται τὸ τιμω-  
λόγιον τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν.

«Κατάστιχον ἐν ᾧ καταγράφονται τὰ ὀνόματα τῶν

εὐσεβῶν χριστιανῶν, ὅπου ἔλεον τὸ ἅγιον καὶ ἱερὸν ἡμῶν μοναστήριον τοῦ Ἀγίου καὶ Θεοθαδίστου ὄρους Σινᾶ· ἕκαστος ὡς προαιρεῖται καὶ βούλεται ὁ μὲν παρρησίαν, ὁ δὲ πρόθεσιν, ἕτερος τεσσαρακονταλείτουργον καὶ ἄλλοι ἄλλο τι, λειτουργίαν καὶ παράκλησιν κατ' ὄνομα.

|                                      |         |    |
|--------------------------------------|---------|----|
| ὁ μὲν παρρησίαν                      | γρόσια  | 50 |
| ὁ δὲ ξεφώρησιν                       | »       | 25 |
| οἱ δὲ τεσσαρακοντα.λείτουργον        | »       | 10 |
| ὁ δὲ πρόθεσιν                        | »       | 5  |
| οἱ δὲ λειτουργίαν καὶ<br>παράκλησιν. | παράδες | 10 |

Ἡ διατίμησις ἐγένετο ἐν Τυρνάβῳ τὸν Μάιον τοῦ 1812.

Κατόπιν ἔπονται αἱ διάφοροι συνεισφοραὶ κατ' ὄνομα καὶ κατὰ ἐκκλησιαστικὴν ἐπαρχίαν καὶ κατὰ χωρίον.

Οὕτω συνεισέφεραν αἱ ἐπαρχίαι· τοῦ Ἀγίου Σταγῶν — Δημητριάδος — Ζητουνίου — Γαρδικίου — Τρίκκης — Λαρίσσης

Τέλος μετὰ πολλὰς σημειώσεις περὶ ἄλλης Μονῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς ἣν κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν ἄγνωστον πῶς περιῆλθε τὸ κατάστιχον τοῦ Γρηγορίου, ἔπεται σημείωσις ἀξία ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ἀναγραφῆς περὶ τῆς ἐπιστροφῆς του τῷ 1819 εἰς Αἴγυπτον.

«1819 Αὐγούστου 21. Ἀγυιά. Ἡμέρα τετάρτη, ὥρα ἕκτη, ἐμπαρκαρίσθην διὰ τὸ Ἅγιον καὶ ἱερὸν ἡμῶν μοναστήριον. Ἐπήγαμεν τὸ βράδυ εἰς τὰ Τρίκερη, καθήσαμεν μίαν ἡμέραν· ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὴν Σκιάθον. ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὴν Σκόπελον, εἰς τὴν Σκύρον· Ἀπὸ Σκύρου κινήσαμε διὰ τὰ Ψαρά. Ἀνάμεσα Σκύρο καὶ Ψαρά ἡμέρα τρίτη ὥρα δύο τῆς ἡμέρας μᾶς ἀκολούθησε φορτούνα μεγάλη, ὅπου κινδυνεύσαμε νὰ χαθοῦμε. Ἐως εἰς τὸ βράδυ κινδυνεύσαμε. Ἐπιάσαμε στὰ Ψαρά· καθήσαμε ἡμέρας δύο· ἐφύγαμε ἀπὸ αὐτοῦ, ἐπήγαμε εἰς τὴν Χίον Σεπτεμβρίου 1. Καθήσαμε εἰς τὴν Χίον ἓνα μῆνα. Ἐφύγαμε ἀπὸ

αὐτοῦ Ὀκτωβρίου 4, ἐπήγαμε εἰς τὸ Τζεσμέ, καθήσαμε  
 ἡμέρες 8· φύγαμε καὶ ἀπὸ αὐτοῦ ἐπήγαμε εἰς τὰ Λά-  
 τζατα· καθήσαμε καὶ αὐτοῦ ἡμέρες 15. Ἐφύγαμε καὶ  
 ἀπὸ αὐτοῦ ἐπήγαμε εἰς τὰ γιόβατα, καθήσαμε καὶ αὐτοῦ  
 ἡμέρες 15. ἐφύγαμε καὶ ἀπὸ αὐτοῦ ἐπήγαμε εἰς τὴν  
 Σύμη, καθήσαμε καὶ αὐτοῦ ἡμέραις 13. ἐφύγαμε καὶ ἀπὸ  
 αὐτοῦ Νοεμβρίου 16 ἐλιμενίσθημεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν Νο-  
 εμβρίου 22. Ἐκαθήσαμε καὶ εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἡμέρας  
 τρεῖς καὶ ἐφύγαμε καὶ ἀπὸ αὐτοῦ Νοεμβρίου 28, ἤλθο-  
 μεν εἰς τὸ Μπογάζι τοῦ Νείλου. Ἐκάθησε τὸ Τζιχρίμι  
 ὥρας τρεῖς καὶ ἐκινδυνεύσαμε νὰ πνιγοῦμε, τῆς Ἀγίας  
 Αἰκατερίνης τὴν ἡμέραν ἤγουν Νοεμβρίου 25, ἀλλὰ ἡ  
 χάρη τῆς μᾶς ἐβοήθησε καὶ ἀπεράσαμε, ὅπου ἐβλέπαμεν  
 ὀφθαλμοφανῶς καὶ ἐκαρτερούσαμε ὥραν τὴν ὥραν τὸν θά-  
 νατον. Ἐπήγαμε εἰς τὸν ῥαχήτη, ἐκαθήσαμε ἡμέρας δύο  
 ἐπλεύσαμεν εἰς τὸν Νεῖλον ποταμὸν ἡμερονύκτια 8 καὶ  
 ἐλιμενίσθημεν εἰς Αἴγυπτον δεκεμβρίου 4. Ἐπήγαμε εἰς  
 τὴν Τζουθακείαν καὶ ἐχάρημεν ἀδελφικῶς με τοὺς Ἀγίους  
 πατέρας. Ἐκαμε ὁ Ἅγιος γέροντάς μου τὴν παράδοσιν  
 γρ. 21,000 ἔδωσα καὶ ἐγὼ ἐκ μέρους δρ. 500 καὶ με  
 ἔβαλαν εἰς τὴν σύναξιν, ἐπὶ δικαίου τοῦ Κρητὸς Ἰωα-  
 κείμ. Καὶ διὰ τοῦτο γράφω πρὸς ἐνθύμησιν.

Παπᾶ Γρηγόριος Συναΐτης Δεκεμβρίου 8,»

Τοιαύτη λοιπὸν ἡ Ὀδύσσεια τοῦ μακαρίτου Γρηγορίου,  
 ὅστις ἡμεῖς διὰ τὴν πίστιν καὶ ἀφοσίωσίν του περάσας  
 εἰς τὴν σύναξιν ὁγδ. κατεγράφη εἰς τὸ μοναχολόγιον με  
 πλήρη τὰ κοινοβιακὰ δικαιώματα γενόμενος οὕτω μέλος  
 τῆς κοινότητος.

Ἀναπαυθεὶς ὀλίγον «μισεῖται τὴν 18 Ἰουνίου 1820  
 διὰ τὸ Ἅγιον Μοναστήριον ὅπου ἔφθασε τὴν 28 Ἰανουα-  
 ρίου. Ἐκάθησεν ἐφημέριος χρόνον ἕνα καὶ ἔπειτα ἐκα-  
 τέθηκε εἰς τὸ Μυσίρι τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1821».

Ἐνταῦθα τελειώνουν αἱ περὶ τοῦ ἀγνώστου ἐπωνύμου

Ἀθηναίου τούτου Σιναΐτου Γρηγορίου γνώσεις οὔτινος  
τὸ κατάστιχον, εὑρεθὲν παρερριμμένον εἰς γωνίαν τινὰ  
τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἐλιμερίσθη τέλος εἰς τὸ  
τμήμα τῶν χειρογράφων τῆς Ἑθν. Βιβλιοθήκης, ὅπως γίνη  
τὸ τελευταῖον ἴσως καὶ το πρῶτον μνημόσυνο τοῦ μα-  
καρίτου Γρηγορίου.

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

## Η ΕΛΕΓΕΙΑ ΤΩΝ ΛΟΥΛΟΥΔΙΩΝ

Πᾶ ποῖο ὠραία λουλούδια τὸ καλοκαῖρι ἀνθίζουν.  
ὦΚι' ἀπ' ὅλα τὰ λουλούδια τοῦ κάμπου φαίνεται  
ἡ νεότες πιὸ ὠραία. Ἀλλὰ μαραίνεται  
γρήγορα καὶ σὰν πάει δὲν ξαναγένεται·  
ἡ ἰασημιαὶς μὲ τῆς δροσιᾶς τὰ δάκρυα τὴν ραντίζουν.

Τὰ πιὸ ὠραῖα λουλούδια τὸ καλοκαῖρι ἀνθίζουν.  
Ἀλλὰ τὰ ἴδια μάτια δὲν τὰ κυττάζουνε.  
Καὶ ἄλλα χέρια σ' ἄλλα στήθια τὰ βάζουνε.  
Ἐρχοντ' οἱ ἴδιοι μῆνες, πλὴν ξένοι μοιάζουνε·  
τὰ πρόσωπα ἀλλάξαν καὶ δὲν τ' ἀναγνωρίζουν.

Τὰ πιὸ ὠραῖα λουλούδια τὸ καλοκαῖρι ἀνθίζουν.  
Ἀλλὰ μὲ τὴν χαρὰ μας πάντα δὲν μένουνε,  
Αὐτὰ ποῦ μᾶς εὐφραίνουν, αὐτὰ πικραίνουνε·  
κι' ἀνάμεσα στοὺς τάφους ποῦ κλαῖμε βγαίνουνε,  
καθὼς τοὺς γελαστοὺς μας τοὺς κάμπους χρωματίζουν.

Πάλι ἦλθε καλοκαῖρι κ' οἱ κάμποι πάλι ἀνθίζουν·  
Ἄλλ' ἀπ' τὸ παραθύρι δύσκολα φθάνεται.  
Καὶ τὸ ἐλὶμικραίνει—μικραίνει, χάνεται.  
Τὸ πονεμένο μάτι θολώνει, πιάνεται,  
Βαρὺ τὰ κουρασμένα πόδια δὲν μᾶς στηρίζουν.  
Γιὰ μᾶς δὲν εἶναι φέτος ποῦ οἱ κάμποι πάλι ἀνθίζουν,  
Λησμονημένου Αὐγούστου ρόδα μᾶς στέφουνε,  
τ' ἀλλοτεινὰ μας χρόνια γοργὰ ἐπιστρέφουνε,  
σκιαῖς ἀγαπημέναις γλυκὰ μᾶς γνέφουνε,  
καὶ τὴν πτωχὴ μας τὴν καρδιὰ βαθυὰ ἀποκοιμίζουν.

Ἀλεξάνδρεια, 1900

ΚΩΝΣΤ Π. ΚΑΒΑΦΗΣ.